

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Víta Bičáka, JUDr. Romana Fialy, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Pavla Simona a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem Sokolovská 219, Praha 9, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem ve Vsetíně** a **Krajským soudem v Ostravě**, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu ve Vsetíně pod sp. zn. 11 C 42/2017, o zaplacení 1000 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **SychrovNET s.r.o.**, IČ 26827921, se sídlem Bratří Hlaviců 89, Vsetín, zastoupené Mgr. Luděkem Šrubařem, advokátem se sídlem Hanusova 1537/1, Praha 4, a žalovaná **Š. P.**,

t a k t o :

Příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu ve Vsetíně pod sp. zn. 11 C 42/2017, o zaplacení 1000 Kč s příslušenstvím, **je správním orgánem**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem doručeným 30. 7. 2018 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále „zákon o některých kompetenčních sporech“), se Český telekomunikační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc podle § 1 odst. 1 písm. a) zákona o některých kompetenčních sporech. Spor vznikl mezi ním a Okresním soudem ve Vsetíně a Krajským soudem v Ostravě ve věci vedené u okresního soudu pod sp. zn. 11 C 42/2017 o zaplacení 1000 Kč s příslušenstvím.

[2] Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

[3] Žalobkyně poskytovala žalované telekomunikační služby na základě Smlouvy o poskytování telekomunikačních služeb č. X ze dne 27. 3. 2013 ve znění dodatku ze dne 25. 2. 2015 (dále „Smlouva“). Vzájemná práva a povinnosti smluvních stran se řídily Smlouvou, Všeobecnými podmínkami společnosti SychrovNET s.r.o. ke Smlouvě s účinností od 1. 8. 2011 (dále „Všeobecné podmínky“) a Ceníkem tarifů a souvisejících služeb platným od 1. 8. 2011 (dále jen „Ceník služeb“).

[4] Žalovaná ani přes opakované výzvy neuhradila dlužnou částku za poskytování služeb, a proto jí žalobkyně podle bodu 3.10 Všeobecných podmínek přerušila poskytování služeb (tzv. suspendace) a vyúčtovala suspendační poplatek ve výši 1000 Kč. Jelikož žalovaná suspendační (respektive blokační) poplatek nezaplatila, obrátila se žalobkyně na soud. Návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu ze dne 17. 11. 2016 se domáhala, aby soud uložil žalované povinnost zaplatit 1000 Kč s příslušenstvím a přiznal žalobkyni náhradu nákladů řízení.

[5] Okresní soud ve Vsetíně usnesením čj. 11 C 42/2017-14 řízení zastavil (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok II.) a žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.). Okresní soud vycházel z § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o elektronických komunikacích“), a dospěl k závěru, že k rozhodování sporů ve věcech úhrady za telekomunikační služby je příslušný Český telekomunikační úřad. Soud uvedl, že dotčený (blokační) poplatek byl žalované vyúčtován coby sankce ve výši paušálně stanovených administrativních nákladů spojených s ukončením smluvního vztahu z důvodu neplacení za poskytování služeb. Jde tedy o sankci za porušení povinnosti uživatele služeb (žalované) platit za poskytnutí veřejně dostupné služby elektronických komunikací. Soud odkázal na rozhodnutí zvláštního senátu čj. Konf 27/2008-7 ohledně smluvních pokut a usoudil, že by o blokačním poplatku měl rozhodovat Český telekomunikační úřad. Svůj závěr podpořil i odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 3. 2016, sp. zn. 26 Cdo 4820/2014.

[6] Proti rozhodnutí okresního soudu podala žalobkyně odvolání ke Krajskému soudu v Ostravě, který rozhodnutí okresního soudu potvrdil. Uvedl, že suspendační poplatek (přestože se tomu odvolatelka brání) plní zajišťovací, sankční a kompenzační funkci, a proto je sankčním ujednáním. Krajský soud se tak ztotožnil se závěrem okresního soudu, že suspendační poplatek je svou povahou smluvní pokutou za porušení povinnosti žalované hradit řádně a včas cenu za poskytnuté služby elektronických komunikací. Odkázal na rozhodnutí zvláštního senátu čj. Konf 27/2008-7 s tím, že o smluvní pokutě za porušení či nesplnění povinnosti vyplývající ze smlouvy uzavřené mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, popřípadě uživatelem, rozhoduje ten orgán, který je příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti samotné, tedy Český telekomunikační úřad.

[7] Český telekomunikační úřad (dále „navrhovatel“) s postupem soudů nesouhlasil a podal zvláštnímu senátu návrh na řešení negativního kompetenčního sporu. Uvedl, že odmítá svou kompetenci k rozhodnutí sporu o částku, která byla vyúčtována jako suspendační poplatek. Pravomoc navrhovatele je totiž dána v případě kumulativního splnění osobní a věcné podmínky; navrhovatel namítá nesplnění druhé z nich. Suspendační poplatek není službou elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích, neboť vůbec nespočívá v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, ani není telekomunikační a přenosovou službou v sítích. Suspendační poplatek je cenou za administrativní, režijní, softwarové a další náklady, nikoliv samotnou službou elektronických komunikací. Navrhovatel tedy není příslušným orgánem k rozhodnutí daného sporu týkajícího se povinnosti k zaplacení suspendačního poplatku.

[8] Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním orgánem a soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

[9] Podle § 1 odst. 2 zákona o některých kompetenčních sporech je negativním kompetenčním sporem ten, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků. V nyní rozhodované věci popřely svou pravomoc Okresní soud ve Vsetíně a Krajský soud v Ostravě i navrhovatel, jedná se proto o negativní kompetenční spor, k jehož projednání je příslušný zvláštní senát podle zákona o některých kompetenčních sporech.

[10] Zvláštní senát v usnesení ze dne 14. 9. 2009, čj. Konf 38/2009-12 vysvětlil, že k tomu, aby mohl navrhovatel rozhodovat účastnické spory, musí být podle § 129 odst. 1 zákona

o elektronických komunikacích naplněn osobní a věcný předpoklad. Osobní předpoklad založení pravomoci navrhovatele se naplní, vznikne-li spor mezi osobou vykonávající komunikační činnost podle § 7 zákona o elektronických komunikacích a účastníkem, popřípadě uživatelem, na straně druhé. Druhou nezbytnou podmínkou je pak věcný předpoklad, tedy povaha sporu; tato podmínka je dle § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích splněna tehdy, „*pokud se spor týká povinnosti uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.*“

[11] Z výpisů z databáze navrhovatele a z obchodního rejstříku je zřejmé, že žalobkyně je osobou vykonávající komunikační činnost; osoba žalované naplňuje charakteristiku účastníka podle § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích.

[12] Spornou je povaha sporu mezi těmito osobami, pokud jde o pohledávku žalobkyně, která představuje suspenzační poplatek. Navrhovatel namítl, že o takovém předmětu sporu není oprávněn rozhodovat, neboť se nejedná o službu elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích.

[13] Soud prvního stupně i odvolací soud uvedly, že blokační poplatek má povahu smluvní pokuty, a proto by o věci měl rozhodovat navrhovatel. Naopak žalobkyně tvrdí, že blokační poplatek není smluvní pokutou, ale náhradou za administrativní zátěž spojenou s blokací. Navrhovatel s odkazem na svou rozhodovací praxi uvedl, že blokační poplatek není cenou za službu elektronických komunikací, ale hradí se za nejrůznější běžné náklady žalobkyně.

[14] Zvláštní senát předesílá, že mu podle § 2 odst. 1 zákona o některých kompetenčních sporech přísluší projednat a rozhodnout kompetenční spor, tj. určit, který státní orgán věc samou rozhodne. Zvláštnímu senátu zásadně nepřísluší na podkladě předložených smluvních dokumentů provádět výklad projevu vůle žalobce a žalovaného (jakkoliv se těmito projevy nutně zabývat musí) a jeho hmotněprávní posouzení (včetně jeho platnosti či neplatnosti), neboť takový výklad a právní posouzení jsou až součástí rozhodnutí ve věci samé, tudíž přísluší orgánu, který má k rozhodnutí ve věci samé pravomoc.

[15] Zvláštní senát v usnesení ze dne 9. 9. 2008, čj. Konf 27/2008-7, na které odkazuje i odvolací soud, řešil otázku pravomoci navrhovatele a soudů v občanském soudním řízení rozhodnout o nároku na zaplacení smluvní pokuty za nevrácený zapůjčený satelitní komplet, přičemž dospěl k závěru, že k rozhodnutí o takovém nároku je dána pravomoc soudů. Přitom se zvláštní senát řídil následujícími úvahami: „*Smluvní pokuta je typickým soukromoprávním institutem; jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá sankce za porušení či nesplnění (smluvní) povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku, tj. zákona č. 40/1964 Sb., v tehdy účinném znění; poznámka zvláštního senátu). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je však nutné především vycházet z charakteru povinnosti, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem příčiny a následku, které nelze posuzovat odděleně; existence porušení povinnosti je přitom určující pro existenci nároku na smluvní pokutu, nikoliv obráceně. O smluvní pokutě tedy bude rozhodovat ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, za něž je smluvní pokuta vymáhána.*“ S odkazem na ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) a § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích, a tam upravenou pravomoc navrhovatele rozhodovat spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, a ustanovení § 64 odst. 1 téhož zákona upravující povinnost účastníka uhradit za poskytnutou službu cenu uzavřel, že „*[p]okud by tedy ve smlouvě mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem byla dohodnuta smluvní pokuta pro případ, že účastník neubradí cenu za poskytnutou službu, byl by k rozhodování o smluvní pokutě příslušný navrhovatel..., neboť neubrazení ceny za poskytnutou službu je porušením povinnosti podle zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu je na toto porušení přímo navázán. Kdyby v takovém případě rozhodoval o smluvní pokutě*

soud, musel by nejprve posoudit, zda došlo k porušení povinnosti ubravit cenu za poskytnutou službu, což by však znamenalo nepřijatelnou ingerenci do pravomoci navrhovatele, která je mu svěřena v citovaném § 127 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.“

[16] Žalobkyně ve věci samé uplatňuje nárok na zaplacení blokačního poplatku, a to s odkazem na bod 3.10 Všeobecných podmínek.

[17] Podle bodu 3.10 Všeobecných podmínek je poskytovatel oprávněn písemně odstoupit od Smlouvy, resp. všech smluv uzavřených s uživatelem, jestliže uživatel nezplatí tři po sobě jdoucí vyúčtování ve lhůtě splatnosti, je v prodlení s úhradou jakéhokoliv svého peněžitého závazku déle než 45 dnů, závažným způsobem poruší Smlouvu nebo Všeobecné podmínky nebo uživatel vstoupí do likvidace, je na něj podán insolvenční návrh, bylo rozhodnuto o jeho úpadku, byl nařízen výkon rozhodnutí či exekuce prodejem jeho podniku nebo byla uvalena nucená správa. Poskytovatel je současně s odesláním odstoupení oprávněn též omezit, případně přerušit poskytování služeb, tzv. suspendace, a to i bez předchozího upozornění. Za suspendaci je poskytovatel oprávněn požadovat úhradu suspendačního poplatku dle platného a účinného Ceníku služeb.

[18] Podle žalobkyně má blokační poplatek paušálně pokrýt předpokládané náklady (administrativní zátěž), které žalobkyni vzniknou v souvislosti se suspendací. I pokud by zvláštní senát z takového určení blokačního poplatku vyšel, byť z označených ustanovení Všeobecných podmínek nevyplývá, je zřejmé, že suspendací žalobkyně chrání své zájmy, jelikož přestává poskytovat službu osobě, u které vyvstaly pochybnosti o její schopnosti či ochotě platit za poskytované služby, neboť suspendaci lze provést pouze v souvislosti s nastalou či očekávanou neschopností účastníka dostát závazkům ze smlouvy, v každém případě z důvodů, za které podle Smlouvy odpovídá žalovaný. Současně nelze nevidět, že i s poskytováním služby elektronických komunikací, nedošlo-li by k její suspendaci, by nepochybně byly spojeny určité administrativní náklady, zahájení a ukončení poskytování služby z toho nevyjímaje, přičemž takové administrativní náklady jsou nepochybně zahrnuty v ceně služby.

[19] Suspendace sice nespočívá zcela ani převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích, současně ale poskytovatel (žalobkyně) suspendací ani neposkytuje účastníkovi (žalovanému) žádnou službu navíc. Jedná se o odpojení od dodávky služeb, které by tak jako tak poskytovatel v okamžiku skončení smluvního závazku musel provést a nesl by s ním i související administrativní náklady.

[20] Byť samotná suspendace nepředstavuje poskytování služeb elektronických komunikací, je na jejich poskytování úzce navázána, neboť dopadá na případy, kdy účastník neplní své povinnosti vyplývající ze smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací, a to zejména povinnosti platební jako protiplnění za službu elektronických komunikací (alespoň tak tomu má být v nyní projednávané věci). Nejedná se tedy o žádný další vedlejší smluvní vztah mezi poskytovatelem a účastníkem, naopak je zde úzká souvislost s plněním smluvních závazků ze smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací, pakliže v důsledku výše uvedených skutečností je poskytovatel oprávněn suspendovat dodávku služeb.

[21] Vzhledem k tomu, že v dané věci poskytovatel (žalobkyně) suspendací neposkytuje účastníkovi (žalované) žádnou službu navíc, nýbrž suspendace je důsledkem porušení platební povinnosti účastníka vyplývající ze smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích (tj. povinnosti hradit cenu služby), a právě pro takový případ si smluvní strany ujednaly povinnost zaplatit blokační poplatek, dospěl zvláštní senát k závěru, že i zaplacení blokačního poplatku je povinností uloženou účastníkovi

na základě zákona ve smyslu § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích a k rozhodnutí sporu o jeho zaplacení je tak dána pravomoc navrhovatele. Kdyby v takovém případě rozhodoval soud, musel by nejprve posoudit, zda došlo k porušení povinnosti uhradit cenu za poskytnutou službu, což by však znamenalo nepřipustnou ingerenci do pravomoci navrhovatele, která je mu svěřena ustanovením § 127 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích (srov. citované usnesení čj. Konf 27/2008-7).

[22] Jak bylo již shora předesláno, tímto závěrem zvláštní senát nijak nepředjímá výklad projevu vůle účastníků řízení o věci samé a jeho hmotněprávní posouzení (včetně posouzení platnosti ujednání) v rozhodnutí o věci samé.

[23] Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona o některých kompetenčních sporech závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Český telekomunikační úřad bude tedy dále pokračovat v řízení vedeném u Okresního soudu ve Vsetíně pod sp. zn. 11 C 42/2017, o zaplacení 1000 Kč s příslušenstvím.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 13. prosince 2018

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu